

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี
สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11
กรมพัฒนาที่ดิน

กันยายน 2567

แผนการใช้ที่ดินต่ำบลดลงน้อย

อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11

กรมพัฒนาที่ดิน

คำนำ

การจัดทำแผนการใช้ที่ดินดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 72(1) ที่ได้บัญญัติให้มีการวางแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยแผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำแนวคิดขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) และ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme: UNEP) มาปรับใช้ คือ ความเหมาะสมทางกายภาพ ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจ การยอมรับจากสังคม การสร้างความยั่งยืนให้สิ่งแวดล้อม และเสนอทางเลือกการใช้ที่ดิน ร่วมกับวิธีการที่จำเป็นอื่น ๆ เช่น กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน เป็นต้น

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินร่วมกับสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 และ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ในการดำเนินงานวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล โดยพิจารณา ภาพรวมของสภาพปัญหาในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม วิเคราะห์และ สังเคราะห์ข้อมูลนำไปสู่การวางแผนการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยผ่าน กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ในการระบุปัญหา ความต้องการของเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ทั้งนี้ สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ได้จัดทำแผนกิจกรรม/โครงการ เพื่อขับเคลื่อนแผนการ ใช้ที่ดินให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้ที่ดินอย่างถูกต้องเหมาะสม รักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

กันยายน 2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน	1-1
1.2 หลักการและเหตุผล	1-1
1.3 วัตถุประสงค์	1-2
1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-2
1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล	1-3
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-2
2.3 สภาพภูมิประเทศ	2-2
2.4 สภาพภูมิอากาศ	2-2
2.5 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-4
2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-7
บทที่ 3 สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ	
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-2
3.3 ทรัพยากรดิน	3-2
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)	
4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-5

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	
5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ	5-1
5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล	5-3
5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน	5-3
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	
6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	6-1
6.2 แผนการใช้ที่ดิน	6-2
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน	7-1
7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินการของหน่วยงานอื่น	7-2
7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-2
เอกสารอ้างอิง	อ-1

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-3
2-2	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-5
2-3	จำนวนประชากรและครัวเรือนตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566	2-7
2-4	จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตรตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566	2-8
3-1	สมบัติดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	3-6
5-1	ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภท การใช้ประโยชน์ที่ดิน	5-2
5-2	ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	5-4
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	6-4
7-1	กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2568-2572	7-5
7-2	สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-7
7-3	เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)	7-9

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1-1	กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล	1-4
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-1
2-2	กราฟสมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-4
2-3	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	2-6
3-1	ทรัพยากรดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	3-5
4-1	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-4
4-2	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	4-6
6-1	แผนการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี	6-5

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดิน

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มาตรา 72 รัฐพึงดำเนินการเกี่ยวกับที่ดินทรัพยากรน้ำและพลังงาน ดังต่อไปนี้

(1) **วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศ** ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1.2 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันกรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดินระดับประเทศเรียบร้อยแล้วซึ่งเป็นการวางกรอบเชิงนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการเกษตรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนและในขณะเดียวกันต้องอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการรักษาคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม แต่ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินในระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาฐานการผลิตด้านทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนตลอดห่วงโซ่อุปทาน แผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานดังกล่าว

ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน ได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ “**เป็นองค์กรอัจฉริยะทางดินเพื่อขับเคลื่อนการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ภายในปี 2570**” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ซึ่งมีเป้าหมายคือการนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยุทธศาสตร์แผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติได้ กำหนดให้ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั้งประเทศภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

1.3 วัตถุประสงค์

- 1.3.1 เพื่อรักษาเสถียรภาพของทรัพยากรให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนภายใต้การพัฒนา
ด้านต่างๆ ของตำบลคลองน้อย
- 1.3.2 เพื่อให้การใช้ที่ดินมีผลตอบแทนสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่อย่างยั่งยืน
- 1.3.3 เพื่อให้เกิดการกำหนดแผนงานโครงการกิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดิน
ที่กำหนดขึ้นและอยู่บนหลักการของโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green
Economy: BCG Model)

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

- 1.4.1 ระยะเวลา 1 ตุลาคม 2566 ถึง 30 กันยายน 2567
- 1.4.2 สถานที่ ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน

- 1.5.1 รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทรัพยากรเพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้การกำหนดเขตการใช้
ที่ดิน ดังนี้
 - 1) ด้านกายภาพ เช่น ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ
สภาพการใช้ที่ดิน เขตป่าไม้ตามกฎหมาย และมติดินชั้นดิน เป็นต้น
 - 2) ด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การถือครองที่ดิน ลักษณะทางเศรษฐกิจของตำบล
จำนวนประชากร เป็นต้น
 - 3) ด้านนโยบายและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยุทธศาสตร์ภาคแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนา
การเกษตรและสหกรณ์แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลตำบลหรือ
องค์การบริหารส่วนตำบล
- 1.5.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA) เพื่อรับฟัง
ความคิดเห็นประเด็นปัญหาความต้องการด้านต่าง ๆ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเกษตรกรใน
ตำบล
- 1.5.3 ประเมินคุณภาพของที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกที่มีมูลค่าของตำบล
- 1.5.4 สังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.5.1 ถึง 1.5.3 เพื่อใช้ประกอบการวางแผนการใช้ที่ดิน
- 1.5.5 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินระดับตำบล
- 1.5.6 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้น
- 1.5.7 ปรับปรุง (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินฉบับสมบูรณ์

1.5.8 นำแผนการใช้ที่ดินเข้าสู่คณะกรรมการของเขตฯ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วน / สมบูรณ์ของเนื้อหาและองค์ประกอบ

1.5.9 เผยแพร่แผนการใช้ที่ดินเพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนการดำเนินงานประกอบด้วย

1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นไปประกอบการจัดทำแผนการพัฒนาของตำบล เพื่อนำไปสู่การของบประมาณที่มีความสอดคล้องกับศักยภาพด้านการผลิตและสภาพของทรัพยากรของตำบล

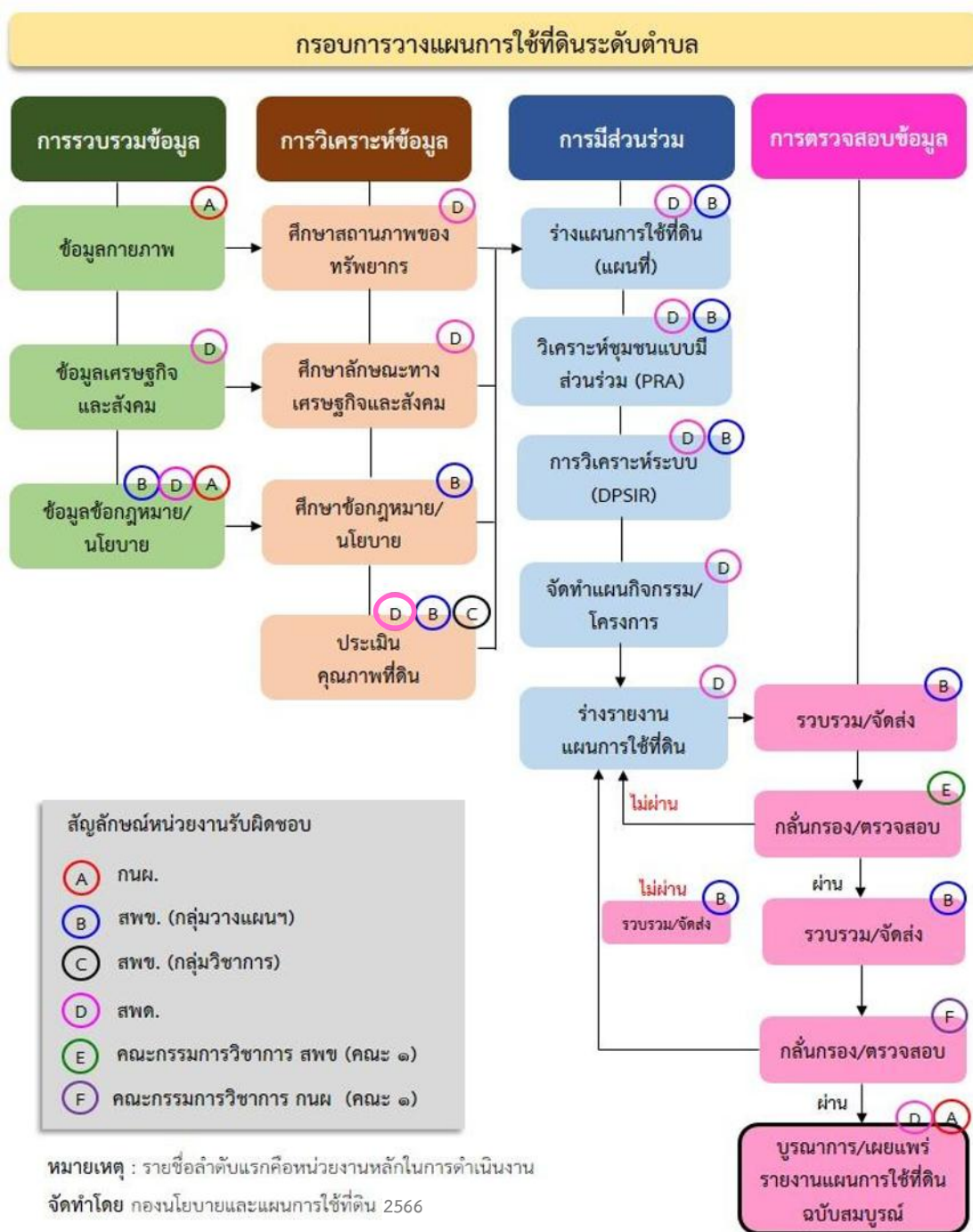
2) กรมพัฒนาที่ดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 11 กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขตและสามารถใช้ประกอบการของบประมาณในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ

3) หน่วยงานราชการอื่น ๆ สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นในแต่ละเขต

กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล (รูปที่ 1-1)

1.6 วิสัยทัศน์ของตำบล

“น้ำตกสวยงาม ป่าแหล่งน้ำต้นธาร ดำน่านลิเกป่า ปาล์ม ยางพารา พืชเศรษฐกิจ” (องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย, 2566)

รูปที่ 1-1 กรอบการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

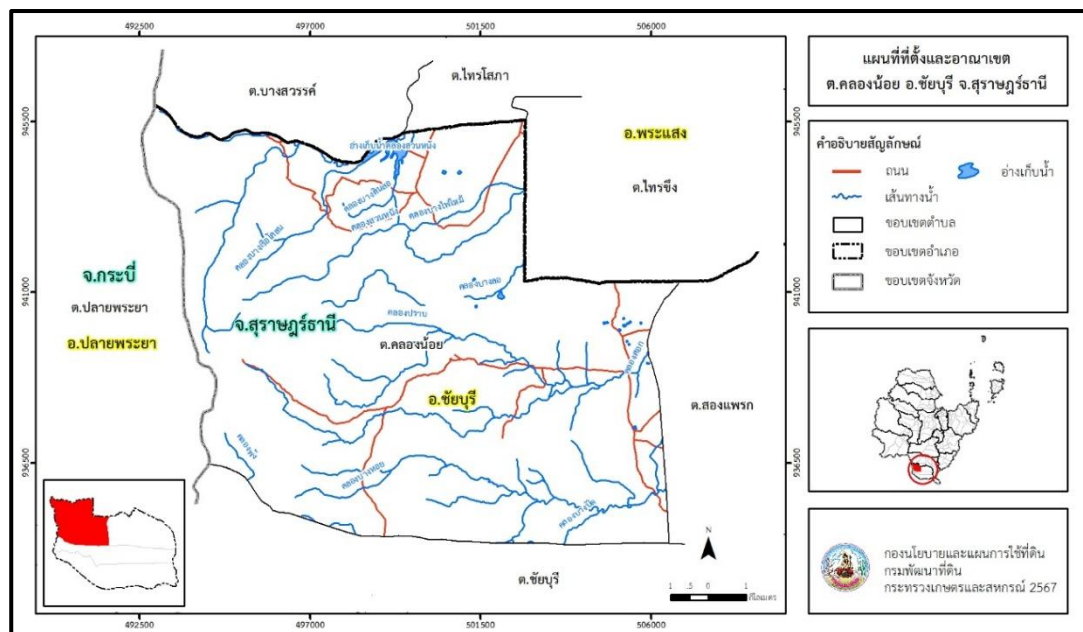
ตำบลคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอย้ายบุรี มีพื้นที่ประมาณ 116.11 ตารางกิโลเมตร หรือ 72,569 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้ (รูปที่ 2-1)

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบางสวรรค์ ตำบลไพรโสภา อำเภอพระแสง จังหวัด
สุราษฎร์ธานี

ทิวทัศน์ ติดต่อกับ ตำบลชัยบุรี อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลไทรซิง อำเภอพระแสง ตำบลสองแพรก อำเภอชัยบุรี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลปลายพระยา อำเภอปลายพระยา จังหวัดกระบี่

รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 10 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1 บ้านปลายศอก	หมู่ที่ 6 บ้านหินคู้คั้ง
หมู่ที่ 2 บ้านบางหอย	หมู่ที่ 7 บ้านปลายคลองบางปิด
หมู่ที่ 3 บ้านปลายคลองศอก	หมู่ที่ 8 บ้านยูงงาม
หมู่ที่ 4 บ้านควนฮาย	หมู่ที่ 9 บ้านคลองปราบ
หมู่ที่ 5 บ้านน้ำแดง	หมู่ที่ 10 บ้านชาติพัฒนา

2.3 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะพื้นที่ทั่วไปส่วนใหญ่เป็นที่ดอน มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ลูกคลื่นลอนลาด ลูกคลื่นลอนชัน เนินเขา และพื้นที่สูงชันเป็นพื้นที่เขา มีคลองธรรมชาติ คลองขุด คลองชลประทานไหลผ่านโดยมีคลองที่สำคัญ เช่น คลองบางดินสอ คลองบางปิด คลองบางไฟไหม้ คลองบางเรือโคลน คลองบางลอ คลองบางหอย คลองปราบ คลองพัง คลองศอก คลองสวนหนึ่ง

2.4 สภาพภูมิอากาศ

จากการศึกษาสถิติภูมิอากาศคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2537-2566) พบว่า ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีรายละเอียดดังนี้

2.4.1 อุณหภูมิ

มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34.8 องศาเซลเซียส ในเดือนมีนาคม และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.5 องศาเซลเซียส ในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์

2.4.2 ปริมาณน้ำฝน

มีปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี 2098.5 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 170 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด ในเดือนกันยายน มีปริมาณฝน 279.1 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 19 วัน

2.4.3 สมดุลน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (พ.ศ. 2537-2566) ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูก

พืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และ ศักยภาพการคายระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมมูลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดิน และการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนถึงต้นเดือนธันวาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ ซึ่งช่วงนี้เริ่มตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ถึงปลายเดือนกุมภาพันธ์ (ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-2)

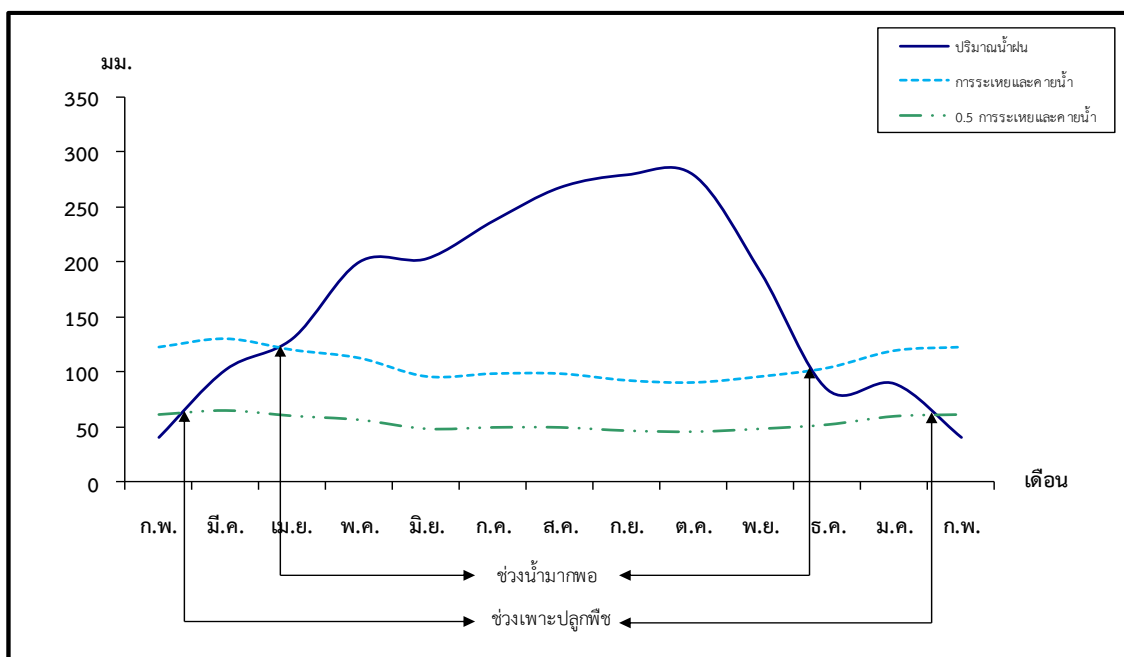
ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศจังหวัดสุราษฎร์ธานี¹

เดือน	อุณหภูมิ (°ซ.)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ศักยภาพการคายระเหยน้ำ ² (มม.)	ปริมาณฝนใช้การ ² (มม.)
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	(%)	(มม.)	(วัน)	(มม.)	(มม.)
ม.ค.	21.5	32.7	26.6	79.0	88.8	7.2	119.7	76.2
ก.พ.	21.5	34.1	27.4	74.0	39.9	4.8	122.9	37.4
มี.ค.	22.4	34.8	28.1	76.0	101.6	7.8	130.5	85.1
เม.ย.	23.0	34.4	28.2	81.0	130.0	12.1	120.3	103.0
พ.ค.	23.5	33.0	27.7	85.0	199.8	17.0	112.8	135.9
มิ.ย.	23.0	32.0	27.3	86.0	202.6	16.7	96.0	136.9
ก.ค.	22.7	31.6	26.9	87.0	237.0	17.9	98.6	147.1
ส.ค.	22.6	31.5	26.9	86.0	267.6	18.3	98.6	151.8
ก.ย.	22.3	31.4	26.5	88.0	279.1	19.4	92.4	152.9
ต.ค.	22.0	31.5	26.5	88.0	278.7	20.6	90.5	152.9
พ.ย.	22.3	31.4	26.5	87.0	190.1	17.5	96.0	132.3
ธ.ค.	21.7	31.6	26.4	83.0	83.3	10.9	103.9	72.2
เฉลี่ย	22.4	32.5	27.1	83.3	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	2,098.5	170.2	1,282.2	1,383.7

หมายเหตุ: ¹เป็นสถานีตรวจอากาศที่ใกล้พื้นที่ตำบลมากที่สุด

²จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2567)

หมายเหตุ: ใช้ข้อมูลปริมาณน้ำฝน 13 เดือน เพราะสามารถแสดงให้เห็นความต่อเนื่องของข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

รูปที่ 2-2 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.5 สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน

จากฐานข้อมูลของกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2566) พบว่าสภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่าง ๆ ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,131 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่ตำบล

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 55,585 ไร่ หรือร้อยละ 76.60 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) พืชไร่ มีเนื้อที่ 2 ไร่ ได้แก่ สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน
- 2) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 55,365 ไร่ หรือร้อยละ 76.29 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม
- 3) ไม้ผล มีเนื้อที่ 218 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลผสม ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน/กล้วย

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 15,289 ไร่ หรือร้อยละ 21.07 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ป่าไม้ผลัดสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

2.5.4 พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 326 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 238 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

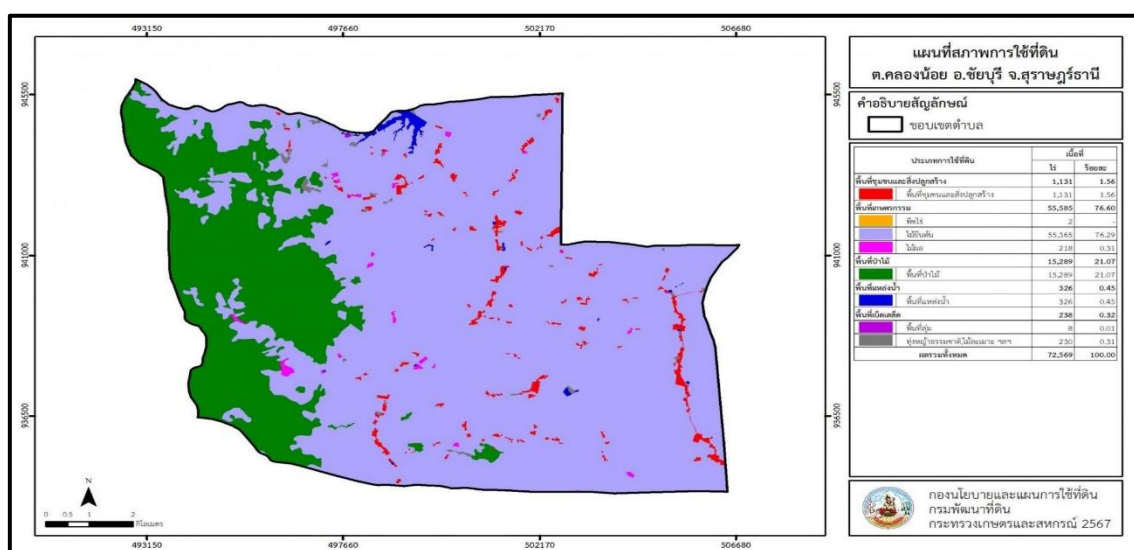
หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,131	1.56
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	966	1.33
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	130	0.18
U405	ถนน	28	0.04
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	7	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	55,585	76.60
A205/A303	สับปะรด/ปาล์มน้ำมัน	2	-
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	112	0.15
A302	ยางพารา	29,711	40.94
A302/A411	ยางพารา/กล้วย	110	0.15
A303	ปาล์มน้ำมัน	25,381	34.98
A303/A401	ปาล์มน้ำมัน/ไม้ผลผสม	5	0.01
A303/A411	ปาล์มน้ำมัน/กล้วย	38	0.05
A317/A401	หมาก/ไม้ผลผสม	8	0.01
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	4	0.01
A401	ไม้ผลผสม	135	0.19
A403	ทุเรียน	42	0.06
A403/A404	ทุเรียน/เงาะ	12	0.02
A404	เงาะ	3	-

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A411	กล้วย	8	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	15,289	21.07
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	101	0.14
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	15,188	20.93
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	238	0.32
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	154	0.21
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	76	0.10
M201	พื้นที่ลุ่ม	8	0.01
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	326	0.45
W201	อ่างเก็บน้ำ	262	0.36
W202	บ่อน้ำในไร่นา	64	0.09
ผลรวมทั้งหมด		72,569	100.00

รูปที่ 2-3 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2.6 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.6.1 ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2566 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลคลองน้อยมีประชากรรวม 7,757 คน แยกเป็นชาย 3,979 คน เป็นหญิง 3,979 คน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ย 66.81 คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,633 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,476 ครัวเรือน หรือร้อยละ 56.06 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด และเป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ ครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,157 ครัวเรือน หรือร้อยละ 43.94 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 และตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2567

ตำบล/หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลคลองน้อย	2,633	3,979	3,778	7,757
หมู่ที่ 1 ปลายศอก	299	424	400	824
หมู่ที่ 2 บางหอย	302	427	435	862
หมู่ที่ 3 ปลายคลองศอก	264	385	409	794
หมู่ที่ 4 ควนฮาย	528	747	693	1,440
หมู่ที่ 5 น้ำแดง	258	431	400	831
หมู่ที่ 6 หินคู้คั้ง	190	295	266	561
หมู่ที่ 7 ปลายคลองบางปัด	135	230	205	435
หมู่ที่ 8 ยุงงาม	288	487	450	937
หมู่ที่ 9 คลองปราบ	177	281	252	533
หมู่ที่ 10 ขาดพัฒนา	192	272	268	540

ที่มา: กรมการปกครอง (2567)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี 2566

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	2,633	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,476	56.06
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	1,157	43.94

ที่มา: 1) กรมการปกครอง (2567)

2) กรมส่งเสริมการเกษตร (2567)

2.6.2 การถือครองที่ดิน

ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีพื้นที่รวมทั้งหมด 72,569 ไร่ และมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 2,633 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-3) จากการวิเคราะห์พบการถือครองที่ดินเฉลี่ยครัวเรือนละ 27.56 ไร่ จากข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของตำบล มีพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด 55,585 ไร่ หรือร้อยละ 76.60 ของเนื้อที่ทั้งหมด และเมื่อนำมาประเมินพบการถือครองที่ดินทางการเกษตรเฉลี่ยครัวเรือนละ 37.66 ไร่ (เนื้อที่ของตำบลรวมต่อจำนวนครัวเรือนทั้งหมด)

2.6.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ

ประชากรในตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,476 ครัวเรือน (ตารางที่ 2-4) มีการใช้ที่ดินสำหรับปลูกยางพารา และปาล์มน้ำมัน ทางด้านการเลี้ยงสัตว์เกษตรกรรมมีการเลี้ยงไว้เพื่อบริโภคหากเหลือจึงจำหน่ายเป็นรายได้เสริม นอกจากนี้ประชากรยังประกอบอาชีพค้าขาย รับราชการ รับจ้างทั่วไป และอื่น ๆ บางครัวเรือนประกอบอาชีพหลายอย่างควบคู่กันไป

2.6.4 ด้านรายได้-รายจ่าย

จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของกรมการพัฒนาชุมชน ปี 2565 พบว่ารายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 291,965 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 79,890 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 214,460 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 58,683 บาท เมื่อพิจารณาจะพบว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่า

รายจ่ายครัวเรือนปีละ 77,505 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 21,208 บาท ดัง
รายละเอียดในตารางที่ 2-4

บทที่ 3

สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

การศึกษาสถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรดิน ซึ่งเป็นทรัพยากรกายภาพที่สำคัญต่อการทำการเกษตร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทราบว่าทรัพยากรธรรมชาติแต่ละชนิดปัจจุบันมีสถานะอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม รวมถึงมาตรการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

3.1.1 ป่าไม้ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี

1) ป่าอนุรักษ์ พบพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา เนื้อที่ 18,301 ไร่

2) ป่าสงวนแห่งชาติ ได้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535 แบ่งออกเป็น 3 เขต ประกอบด้วย เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบพื้นที่ป่าจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามมติคณะรัฐมนตรีในพื้นที่ ได้แก่

(1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เนื้อที่ 21,065 ไร่

(2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 22,212 ไร่

3.1.2 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบชั้นคุณภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ ได้แก่

1) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1A เนื้อที่ 10,373 ไร่

2) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1B เนื้อที่ 110 ไร่

3) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 2 เนื้อที่ 3,341 ไร่

4) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 3 เนื้อที่ 6,889 ไร่

5) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 4 เนื้อที่ 12,277 ไร่

6) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 5 เนื้อที่ 39,579 ไร่

ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้นคำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 ปริมาณน้ำฝน พบว่า ในพื้นที่ตำบลคลองน้อย มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี พ.ศ.2537-2566 มีปริมาณน้ำฝนรวม 2,098.5 มิลลิเมตรต่อปี

3.2.2 น้ำผิวดิน หมายถึง แม่น้ำลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำสาธารณะอื่นๆ ที่อยู่ภายในผืนแผ่นดิน ในพื้นที่ตำบลคลองน้อย มีรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดินดังนี้

แหล่งน้ำผิวดินธรรมชาติ ได้แก่ คลองบางดินสอ คลองบางปัด คลองบางไฟไหม้ คลองบางเรือโคลน คลองบางลอ คลองบางหอย คลองปราบ คลองพัง คลองศอก และคลองสวนหนึ่ง

แหล่งน้ำผิวดินที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำคลองสวนหนึ่ง

3.2.3 น้ำใต้ดิน จากฐานข้อมูลน้ำบาดาลของกรมทรัพยากร น้ำบาดาล กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ตำบลขุนทะเล มีจำนวนบ่อบาดาลราชการ จำนวน 70 บ่อ และจำนวนบ่อบาดาลเอกชนจำนวน 1 บ่อ (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, 2566)

3.3 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบหน่วยแผนที่ดินทั้งหมด 27 หน่วยแผนที่ดิน และหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด 2 หน่วยแผนที่ ดังนี้

3.3.1 ดินในพื้นที่ลุ่ม มี 1 หน่วยแผนที่ดิน คือ หน่วยแผนที่ดิน Bu-pic-siA ดินสายบุรีที่มีสีลาแสงอ่อน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,392 ไร่ หรือร้อยละ 1.92 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.2 ดินในพื้นที่ดอน มี 26 หน่วยแผนที่ดิน ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน AC-wd,col-sLB ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำดีและเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,482 ไร่ หรือร้อยละ 2.04 ของเนื้อที่ตำบล

2) หน่วยแผนที่ดิน Cp-sclB ชุดดินชุมพร มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 686 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของเนื้อที่ตำบล

3) หน่วยแผนที่ดิน Cp-sclC ชุดดินชุมพร มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 924 ไร่ หรือร้อยละ 1.27 ของเนื้อที่ตำบล

4) หน่วยแผนที่ดิน Fd-sLC ชุดดินฝั่งแดง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,561 ไร่ หรือร้อยละ 3.53 ของเนื้อที่ตำบล

- 5) หน่วยแผนที่ดิน Kbi-clB ชุดดินกระบี่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 633 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่ตำบล
- 6) หน่วยแผนที่ดิน Klt-clC ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 178 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่ตำบล
- 7) หน่วยแผนที่ดิน Klt-clD ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 169 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่ตำบล
- 8) หน่วยแผนที่ดิน Klt-gclE ชุดดินคลองเต้ง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,335 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของเนื้อที่ตำบล
- 9) หน่วยแผนที่ดิน Km-slB ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,989 ไร่ หรือร้อยละ 2.74 ของเนื้อที่ตำบล
- 10) หน่วยแผนที่ดิน Km-slC ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,421 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่ตำบล
- 11) หน่วยแผนที่ดิน Km-slD ชุดดินคลองท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,349 ไร่ หรือร้อยละ 4.61 ของเนื้อที่ตำบล
- 12) หน่วยแผนที่ดิน Ntm-slB ชุดดินนาท่อม มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 7,799 ไร่ หรือร้อยละ 10.75 ของเนื้อที่ตำบล
- 13) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clC ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,598 ไร่ หรือร้อยละ 2.20 ของเนื้อที่ตำบล
- 14) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-clD ชุดดินนาทอน มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 674 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่ตำบล
- 15) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-vd-clB ดินนาทอนที่เป็นดินลิกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 2,476 ไร่ หรือร้อยละ 3.41 ของเนื้อที่ตำบล
- 16) หน่วยแผนที่ดิน Ntn-vd-clC ดินนาทอนที่เป็นดินลิกมาก มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 234 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่ตำบล
- 17) หน่วยแผนที่ดิน Ro-slA ชุดดินรือเสาะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนแฉะ ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 763 ไร่ หรือร้อยละ 1.05 ของเนื้อที่ตำบล
- 18) หน่วยแผนที่ดิน Sd-slB ชุดดินสะเดา มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,424 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่ตำบล
- 19) หน่วยแผนที่ดิน Sw-slA ชุดดินสวี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 756 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่ตำบล

20) หน่วยแผนที่ดิน Sw-sLB ชุดดินสวี่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,111 ไร่ หรือร้อยละ 4.29 ของเนื้อที่ตำบล

21) หน่วยแผนที่ดิน Sw-sLC ชุดดินสวี่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,689 ไร่ หรือร้อยละ 7.84 ของเนื้อที่ตำบล

22) หน่วยแผนที่ดิน Sw-sLD ชุดดินสวี่ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 709 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่ตำบล

23) หน่วยแผนที่ดิน Te-sLB ชุดดินท่าชะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 483 ไร่ หรือร้อยละ 0.67 ของเนื้อที่ตำบล

24) หน่วยแผนที่ดิน Te-sLB/d4c ชุดดินท่าชะ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ และพบมวลสารพอกหรือสารเม็ดกลมของเหล็กที่ความลึก 100-150 เซนติเมตร มีเนื้อที่ 684 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่ตำบล

25) หน่วยแผนที่ดิน Te-mw-sLB ดินท่าชะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 5,509 ไร่ หรือร้อยละ 7.59 ของเนื้อที่ตำบล

26) หน่วยแผนที่ดิน Te-mw-sLB/d4c ดินท่าชะที่มีการระบายน้ำดีปานกลาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ และพบมวลสารพอกหรือสารเม็ดกลมของเหล็กที่ความลึก 100-150 เซนติเมตร มีเนื้อที่ 4,085 ไร่ หรือร้อยละ 5.63 ของเนื้อที่ตำบล

3.3.3 พื้นที่เปิดเตล็ด มี 2 หน่วยแผนที่ ได้แก่

1) หน่วยแผนที่ดิน SC พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีเนื้อที่ 20,189 ไร่ หรือร้อยละ 27.82 ของเนื้อที่ตำบล

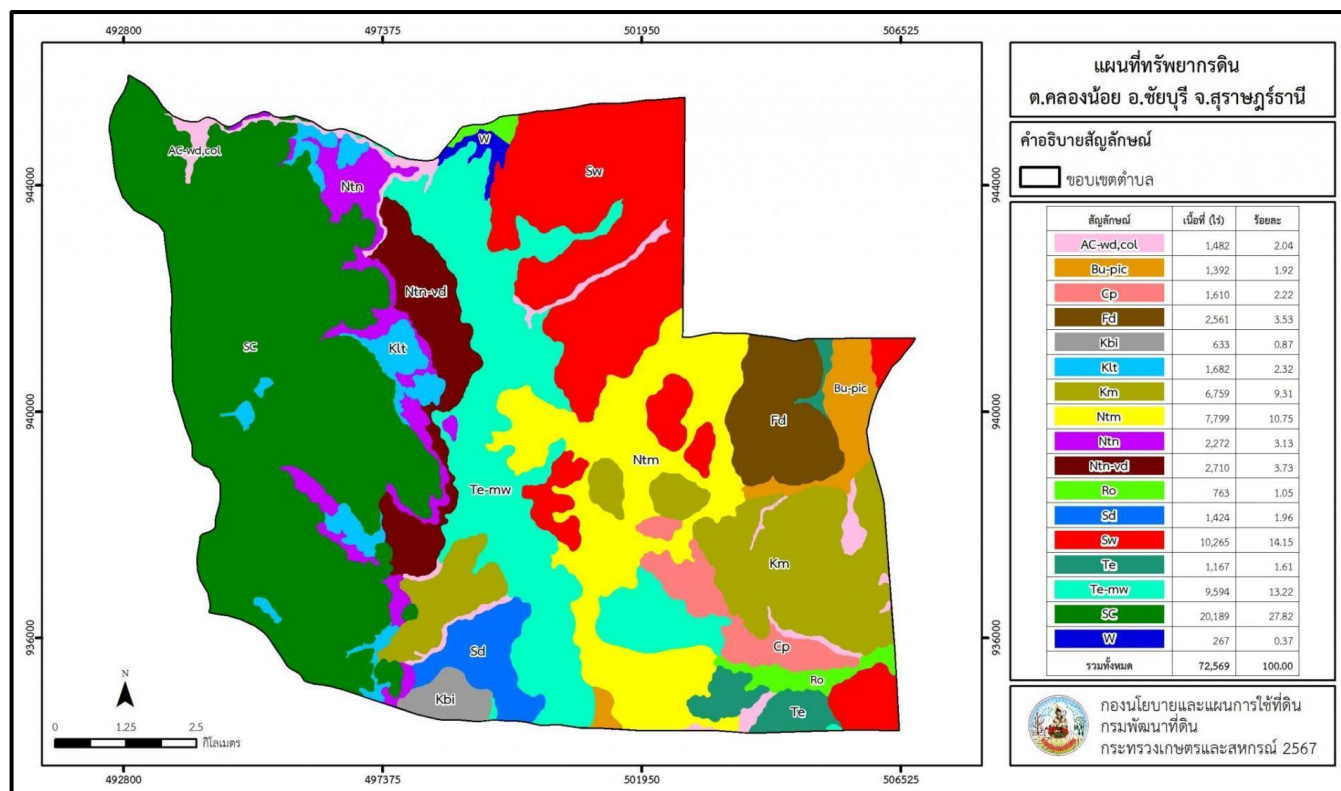
2) หน่วยแผนที่ดิน W พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 267 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่ตำบล

ปัญหาทรัพยากรดินทางการเกษตรตามสภาพธรรมชาติในพื้นที่ พบปัญหาดินต้น มีเนื้อที่ 3,292 ไร่ หรือร้อยละ 4.54 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ ชุดดินชุมพร (Cp) และชุดดินคลองเต้ง (Klt)

รายละเอียดของสมบัติดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดังแสดงในตารางที่ 3-1 และแผนที่แสดงในลักษณะของชุดดิน (รูปที่ 3-1)

แผนการใช้ที่ดินต่ำคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 3-1 ทรัพยากรดิน ต่ำคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 3-1 สมบัติดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
AC-wd,col-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	10-20	35-75	5.0-6.5	5.5-7.0	<2	-	1,482	2.04
Bu-pic-silA	0-2	>150	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-5.5	<2	-	1,392	1.92
Cp-sclB	2-5	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	686	0.95
Cp-sclC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-6.0	4.5-5.5	<2	-	924	1.27
Fd-slC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	2,561	3.53
Kbi-clB	2-5	>150	ดี	ปานกลาง	<10	<35	5.0-6.5	4.5-5.5	<2	-	633	0.87
Klt-clC	5-12	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	178	0.25
Klt-clD	12-20	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	169	0.23
Klt-gclE	20-35	0-50	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.0	4.5-5.5	<2	-	1,335	1.84
Km-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	1,989	2.74
Km-slC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	1,421	1.96
Km-slD	12-20	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	3,349	4.61
Ntm-slB	2-5	>150	ดีถึงดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	7,799	10.75
Ntn-clC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,598	2.20
Ntn-clD	12-20	50-100	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	674	0.93
Ntn-vd-clB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	2,476	3.41

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	ความลึก (ซม.)	การระบายน้ำ	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	ความจุแลกเปลี่ยนแคตไอออน (cmol/kg)	ความอิ่มตัวเบส (%)	ปฏิกิริยาดิน		ค่าการนำไฟฟ้า (dS/m)	ความลึกของชั้นจาโรไซด์ (ซม.)	เนื้อที่	
							ดินบน	ดินล่าง			ไร่	ร้อยละ
Ntn-vd-clC	5-12	>150	ดี	ต่ำ	10-20	<35	5.0-5.5	4.5-5.5	<2	-	234	0.32
Ro-slA	0-2	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-6.0	4.5-6.0	<2	-	763	1.05
Sd-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	4.5-5.5	4.5-5.5	<2	-	1,424	1.96
Sw-slA	0-2	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	756	1.04
Sw-slB	2-5	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	3,111	4.29
Sw-slC	5-12	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	5,689	7.84
Sw-slD	12-20	50-100	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.5-6.5	5.0-5.5	<2	-	709	0.98
Te-slB	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	483	0.67
Te-slB/d4c	2-5	>150	ดี	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	684	0.94
Te-mw-slB	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	5,509	7.59
Te-mw-slB/d4c	2-5	>150	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	5.0-5.5	4.5-5.0	<2	-	4,085	5.63
SC	>35	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20,189	27.82
W	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	267	0.37
รวมทั้งหมด											72,569	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

ที่มา: กองสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน (2566)

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal: PRA)

4.1 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2566 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาหลักของตำบลคลองน้อย คือ

- 1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่
- 3) พื้นที่น้ำท่วมและแล้งซ้ำซาก
- 4) ปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 5) ราคาผลผลิตผันผวน

4.1.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และตำบลคลองน้อย มีความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน
- 2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มผลผลิตให้กับเกษตรกร
- 3) แก้ปัญหาน้ำท่วมขัง
- 4) เพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำเพื่อการเกษตร

ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

- 1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 7 ประการ คือ
 - 1.1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
 - 1.2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - 1.3) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร บางพื้นที่น้ำท่วมขัง
 - 1.4) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม
 - 1.5) การลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
 - 1.6) องค์ความรู้ของเกษตรกร
 - 1.7) โรคและแมลง
- 2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ
 - 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน

- 2.2) เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกร
- 2.3) จัดหาแหล่งน้ำ
- 2.4) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันและยางพารา
- 2.5) อนุรักษ์การไหลของน้ำเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดิน
- 3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 7 ประการ คือ
 - 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
 - 3.2) ขาดแคลนน้ำอุปโภค/บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร
 - 3.3) พืชที่ปลูกได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมและภัยแล้ง
 - 3.4) เกษตรกรต้องการเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการจัดการดินและปุ๋ย
 - 3.5) บางพื้นที่มีการระบาดของโรคและแมลง
 - 3.6) ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
 - 3.7) พื้นที่ป่าไม้ลดลง
- 4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 5 ประการ คือ
 - 4.1) ผลผลิตของพืชลดลง
 - 4.2) ต้นทุนการผลิตสูง
 - 4.3) รายได้เกษตรกรลดลง
 - 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต
 - 4.5) มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
 - อดีต-ปัจจุบัน
 - 5.1) มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำวิธีพืชและวิธีกล เช่น ส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก ขุดคูระบายน้ำ ฝายชะลอน้ำ
 - 5.2) มาตรการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สนับสนุนปุ๋ยพืชสด โดโลไมท์ และปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง
 - 5.3) จัดอบรมเพิ่มองค์ความรู้ให้กับกลุ่มเกษตรกร เช่น ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้แก่กลุ่มเกษตรกรแบบแปลงใหญ่
 - 5.4) สนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ ผลิตภัณฑ์พัฒนาที่ดิน เช่น พด.1 พด.2 พด.3 พด.5 พด.6 พด.7 และพด.13 เป็นต้น
 - 5.5) จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมี
 - 5.6) พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 5.7) สนับสนุนปัจจัยการผลิต กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน

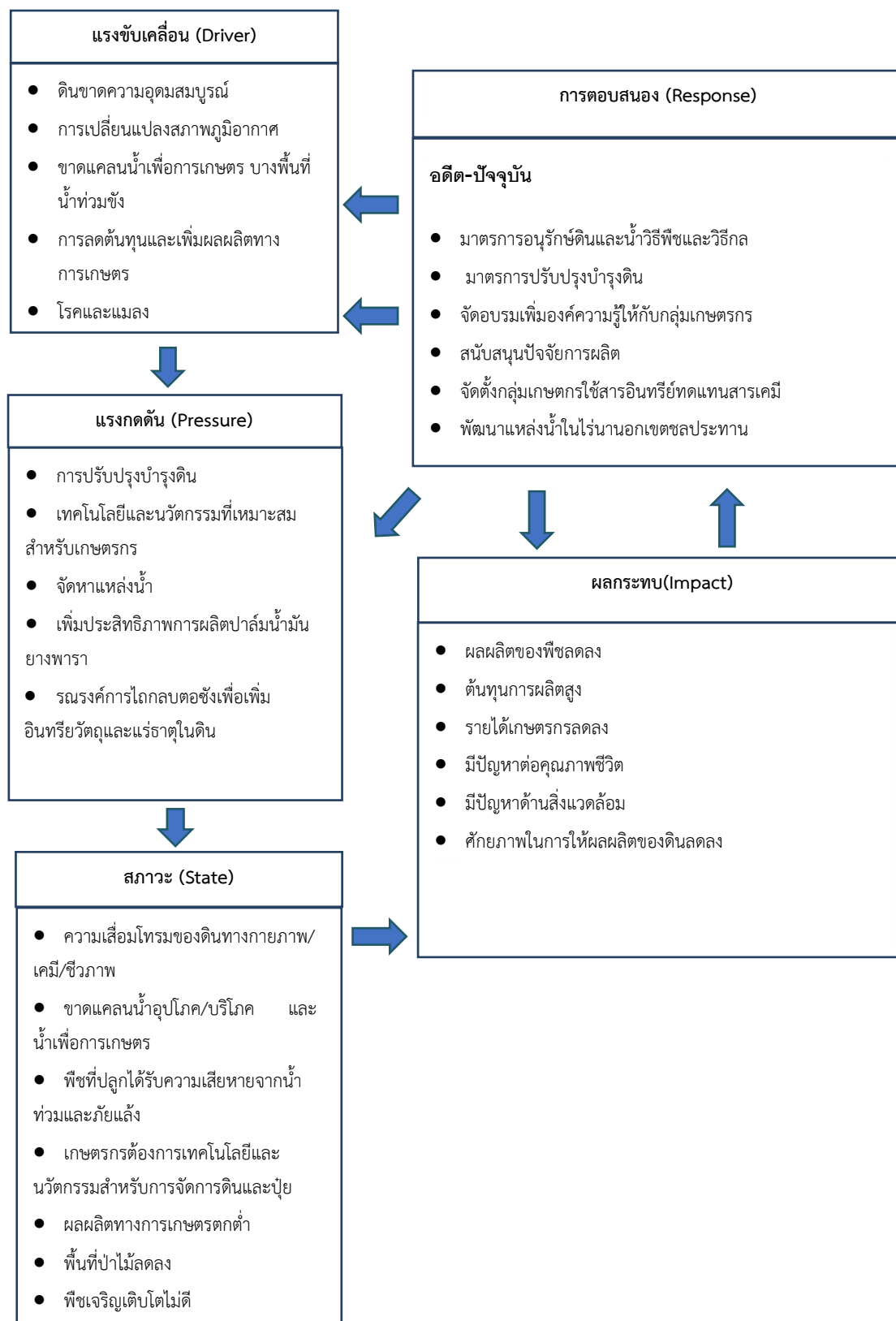

อนาคต

(1) พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อยกระดับผลผลิตสู่เศรษฐกิจที่แข็งแรง

(2) พัฒนาที่ดินและน้ำอย่างเป็นระบบทั้งตำบล

(รูปที่ 4-1)

รูปที่ 4-1 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

4.2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้ (รูปที่ 4-2)

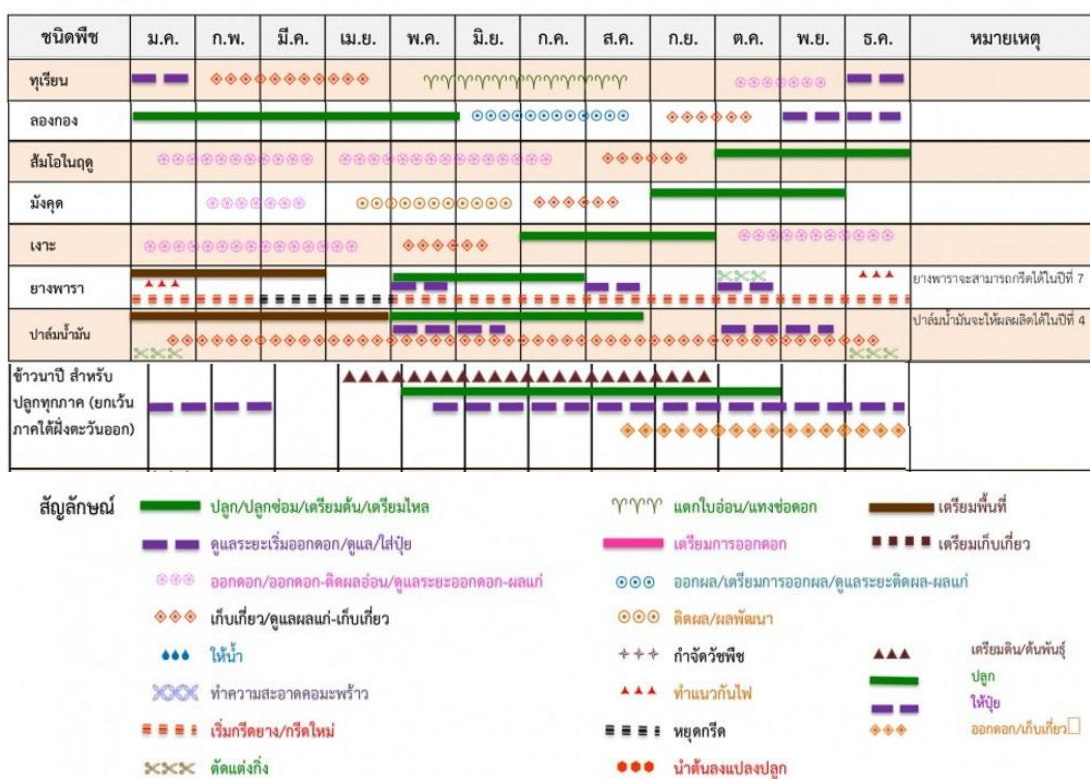
4.2.1 ปาล์มน้ำมัน ลักษณะพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในตำบล ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาที่มีน้ำท่วมขัง เกษตรกรทำการยกทรงป้องกันน้ำท่วม และปรับเปลี่ยนพืชมาปลูกปาล์มน้ำมัน โดยพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่ใช้ในพื้นที่เป็นพันธุ์ลูกผสมเทเนอรา (DxP) พบมากบริเวณตอนกลางของพื้นที่ตำบล อายุเฉลี่ยส่วนใหญ่เป็นแปลงปาล์มน้ำมันที่มีอายุมากกว่า 5 ปี โดยในพื้นที่เริ่มมีการจัดการใส่ปุ๋ย แบ่งเป็น 2 ช่วง ช่วงแรกใส่ต้นเดือนพฤษภาคมจนถึงปลายเดือนมิถุนายน ช่วงที่สองใส่ต้นเดือนตุลาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน และมีการตัดแต่งทางใบในช่วงต้นเดือนมกราคม

4.2.2 ไม้ผล ลักษณะพื้นที่ปลูกอยู่บริเวณริมแม่น้ำพุมดวงรูปแบบในการปลูกส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นสวนผสมไม้ผลที่ปลูกในพื้นที่ ได้แก่ มังคุด ลองกอง เงาะ ทุเรียน ขนุน และส้มโอ ลักษณะดินบริเวณนี้เป็นดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างดี และเหมาะสำหรับปลูกไม้ผล

4.2.3 ยางพารา พบกระจายอยู่ทั่วไปของพื้นที่ตำบลส่วนมากปลูกอยู่ในพื้นที่ที่ไม่มีน้ำท่วมขัง เป็นดินลึก การเจริญเติบโตของยางพาราดีให้ผลผลิตน้ำยางค่อนข้างดี มีบางพื้นที่ปลูกในพื้นที่นาเก่า มีน้ำท่วมขังฤดูฝน มีระดับน้ำใต้ดินตื้น พื้นที่ปลูกยางพาราบริเวณนี้ให้ผลผลิตต่ำการเจริญเติบโตไม่ดี พันธุ์ยางพาราที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์ที่ทนต่อโรค เกษตรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมีโดยในระยะเปิดกรีดใช้ปุ๋ยสูตร 20-8-20 ระยะหลังเปิดกรีดใช้ปุ๋ยสูตร 15-7-18 และใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในระยะก่อนและหลังเปิดกรีด

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รูปที่ 4-2 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบوري จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ 5

การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 หลักการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ

การประเมินคุณภาพที่ดินหรือการประเมินความเหมาะสมของที่ดิน สอดคล้องตามหลักการของ FAO Framework ค.ศ. 1983 ซึ่งการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพ เป็นการประเมินศักยภาพของที่ดินว่าที่ดินนั้น ๆ เหมาะสมมากหรือน้อยเพียงใดสำหรับการใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ หรือการปลูกพืชต่าง ๆ โดยพิจารณาจาก สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช สมบัติดินที่ได้จำแนกไว้ในแต่ละตำบล ร่วมกับการจัดการพื้นที่ เช่น ระบบชลประทาน พื้นที่ยกทรง การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เป็นต้น และนอกจากนี้พิจารณาความต้องการปัจจัยต่อการปลูกพืชแต่ละชนิด สอดคล้องตามหลักการของ FAO ได้แก่ ความต้องการด้านพืช ความต้องการด้านการจัดการ ความต้องการด้านการอนุรักษ์ (บัณฑิต และคำรณ, 2542) รายละเอียดดังตารางที่ 5-1

ระดับความเหมาะสมของที่ดินได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลดิน การจัดการที่ดิน หรือดินที่มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นตามสภาพภูมิประเทศ (ซึ่งจะเรียกรวมว่าหน่วยที่ดิน) ลักษณะภูมิอากาศ พิจารณาร่วมกับระดับความต้องการปัจจัยต่อการเจริญเติบโตของพืชแต่ละชนิด หลังจากนั้นดำเนินการประเมินคุณภาพที่ดิน ซึ่งสามารถจำแนกระดับความเหมาะสมของที่ดินได้เป็น 4 ชั้น ได้แก่ เหมาะสมสูง (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมเล็กน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) โดยที่

S1: ไม่มีข้อจำกัดด้านที่ดินตามปัจจัยที่ใช้พิจารณา

S2: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ง่ายหรือข้อจำกัดอาจไม่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของพืชอย่างชัดเจน

S3: มีข้อจำกัดด้านที่ดินที่แก้ไขได้ยาก ควรปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพืชชนิดอื่นหรือกิจกรรมอื่น (ส่วนใหญ่เป็นลักษณะทางกายภาพ)

N: มีข้อจำกัดที่พัฒนาหรือปรับปรุงที่ดินได้ยากมาก หากจะดำเนินการพัฒนาหรือปรับปรุงต้องใช้ต้นทุนสูงหรือเครื่องจักรขนาดใหญ่ แนะนำให้ปรับเปลี่ยนการผลิต

ตารางที่ 5-1 ตัวอย่างการประเมินคุณภาพที่ดินด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน

คุณภาพที่ดิน (Land Quality)	คุณลักษณะที่ดินตัวแทน (Land Characteristics)	ระดับความ เหมาะสม (Land Suitability Rating)
1. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		
1.1. การหยั่งลึกของรากพืช (r)	ความลึกของดิน	S1
1.2. ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m)	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปี	S2m
1.3. ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจน ต่อรากพืช (o)	สภาพการระบายน้ำของดิน	S2o
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านพืช (Crop Requirements)		S2om
2. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		
2.1. สภาพการเขตกรรม (k)	ชั้นความยากง่ายในการ เขตกรรม (ดินบน)	S1
2.2. ศักยภาพการใช้เครื่องจักรกล (w)	ความลาดชันของพื้นที่	S3w
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการจัดการ (Management Requirements)		S3w
3. ความเหมาะสมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		
3.1 ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e)	ความลาดชันของพื้นที่	S3e
ความเหมาะสมรวมด้านความต้องการด้านการอนุรักษ์ (Conservation Requirements)		S3e
ความเหมาะสมด้านกายภาพของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินใน แต่ละหน่วยที่ดินโดยรวม		S3ew

5.2 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

พืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือกของตำบล ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ทุเรียน ข้าว มะพร้าว ถั่วลิสง

5.3 ระดับความเหมาะสมของที่ดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินของพืชเศรษฐกิจหลักและพืชทางเลือก ตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ผลการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังตารางที่ 5-2

ตารางที่ 5-2 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอย้ายบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หน่วยที่ดิน	ยางพารา	ปาล์มน้ำมัน	ทุเรียน	ข้าว	มะพร้าว	กล้วย
AC-wd,col-slB	S2s	S2s	S2s	S3o	S2s	S2s
Bu-pic-silA	S3o	S2ons	S3o	S2ns	S3o	S3o
Cp-sclB	S3r	N	N	S3o	N	S3r
Cp-sclC	S3r	N	N	S3ewo	N	S3r
Fd-slC	S2ns	S2ns	S2ns	S3ewo	S2ens	S2ns
Kbi-clB	S2n	S2n	S2ns	S3o	S2n	S2ns
Klt-clC	S3r	N	N	S3ewo	N	S3r
Klt-clD	S3r	N	N	N	N	S3r
Klt-gclE	S3ewr	N	N	N	N	N
Km-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S3er
Km-slC	S2ns	S2ns	S2ns	S3ewo	S2ens	S2ens
Km-slD	S2ewns	S2ewns	S2ewns	N	S3e	S2ens
Ntm-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S2ns
Ntn-clC	S2rsn	S3r	S3r	S3ewo	S3r	S2rsn
Ntn-clD	S2ewrsn	S3r	S3r	N	S3er	S2ersn
Ntn-vd-clB	S2sn	S2sn	S2sn	S3o	S2sn	S2sn
Ntn-vd-clC	S2sn	S2sn	S2sn	S3ewo	S2esn	S2sn
Ro-silA	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S2ns
Sd-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S3o
Sw-slA	S2rns	S3r	S3r	S3o	S3r	S2ns
Sw-slB	S2rns	S3r	S3r	S3o	S3r	S2rns
Sw-slC	S2rns	S3r	S3r	S3ewo	S3r	S2rns
Sw-slD	S2ewrns	S3r	S3r	N	S3er	S2erns
Te-mw-slB/d4c	S2ons	S2ns	S2ons	S2ewons	S2ons	S2ns
Te-mw-slB	S2ons	S2ns	S2ons	S2ewons	S2ons	S2ns
Te-slB/d4c	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S2ns
Te-slB	S2ns	S2ns	S2ns	S3o	S2ns	S2ns

หมายเหตุ: ความหมายของสัญลักษณ์แสดงข้อจำกัดชั้นความเหมาะสม

- e = ความเสียหายจากการกัดกร่อน
- w = ศักยภาพการใช้เครื่องจักร
- r = สภาพการหยั่งลึกของราก
- z = สารพิษ
- x = การมีเกลือมากเกินไป
- m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
- o = ความเป็นประโยชน์ของออกซิเจนต่อรากพืช
- n = ความจุในการดูดซับธาตุอาหาร
- s = ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหาร

บทที่ 6

แผนการใช้ที่ดิน

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล

ตามที่กรมพัฒนาที่ดินได้จัดทำแผนปฏิบัติการราชการกรมพัฒนาที่ดินระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เพื่อให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ คือ “เป็นองค์การอัจฉริยะทางดิน เพื่อขับเคลื่อนการใช้ดินอย่างเหมาะสม 15 ล้านไร่ ภายในปี 2570” ซึ่งในส่วนของประเด็นการพัฒนาที่ 2 บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินด้วยชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง (High Value Dataset) ซึ่งมีเป้าหมาย คือ การนำชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูง ไปใช้ในการบริหารจัดการทางการเกษตรในส่วนของตัวชี้วัด บริหารจัดการทรัพยากรดินและที่ดินบนพื้นฐานของชุดข้อมูลที่มีมูลค่าสูงร้อยละ 100 กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ ได้กำหนดให้ ร้อยละของแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลที่จัดทำแล้วเสร็จทั่วประเทศ ภายในปี 2570 (ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80) เป็นตัวชี้วัดหนึ่งของกลยุทธ์ดังกล่าว

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลเป็นการวางกรอบและนโยบายการพัฒนาพื้นที่ให้เกิดการใช้ที่ดินอย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งจะมีความละเอียดและเฉพาะเจาะจงมากกว่าแผนการใช้ดินระดับประเทศ ที่เป็นกรอบนโยบายการพัฒนาพื้นที่ระดับประเทศ เป็นการกำหนดแนวทางใช้ที่ดินให้ตรงกับศักยภาพ โดยเฉพาะทางด้านการเกษตร และนำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่มีความสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ทั้งนี้การใช้ขอบเขตการปกครองในระดับตำบลจะนำไปสู่การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่มีเป้าหมายและทิศทางสอดคล้องตามบริบทของแต่ละตำบล และมีผู้รับผิดชอบโดยตรง คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแผนการใช้ที่ดินในระดับที่ใหญ่กว่านี้อาจไม่สามารถนำมาใช้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรมเนื่องจากเป็นแผนงานสำหรับนำไปใช้ปฏิบัติงานเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ทั้งนี้แผนการใช้ที่ดินเป็นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยได้นำฐานข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ และข้อมูลปฐมภูมิจากการสำรวจภาคสนาม การศึกษาด้านกายภาพ ได้จากการวิเคราะห์สถานภาพของทรัพยากรธรรมชาติ อาทิ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับการพิจารณาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ในเขตป่าไม้ตามกฎหมาย เช่น เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตอุทยานแห่งชาติ เขตป่าสงวนแห่งชาติ และนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่มีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน มติคณะรัฐมนตรีเรื่องการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น ประกอบกับการพิจารณาจากทิศทางตามกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตการใช้ที่ดินภายในพื้นที่ตำบลเช่น ยุทธศาสตร์ของจังหวัด ร่วมกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถกำหนดแนวทางการใช้ที่ดินตามศักยภาพของทรัพยากร เพื่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนในพื้นที่ ซึ่งข้อมูลนี้ส่วนหนึ่งได้มาจากการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม (PRA) ทำการสังเคราะห์ข้อมูลทุกด้านเพื่อให้ได้เขตการใช้ที่ดินที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ต่อไป

6.2 แผนการใช้ที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม พบว่าแผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สามารถกำหนดออกเป็น 6 เขตหลัก ได้แก่ เขตป่าไม้ เขตเกษตรกรรม เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตแหล่งน้ำ เขตพื้นที่อื่น ๆ และเขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 6-1) และ (รูปที่ 6-1)

6.2.1 เขตเกษตรกรรม เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งในที่นี้ คือ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตที่มีการประกาศเป็นเขตป่าไม้ตามกฎหมาย ซึ่งรัฐได้กำหนดเป็นพื้นที่ทำกิน มีการออกเอกสารสิทธิ์ซึ่งรวมถึงพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมด้วยเขตนี้นับรวมถึงการทำกิจกรรมภาคการเกษตรอื่นที่นอกเหนือจากการปลูกพืชด้วย ประกอบด้วย 2 เขต ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง และเขตเกษตรศักยภาพต่ำ มีเนื้อที่ 49,416 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 68.09 ของเนื้อที่ตำบล มีรายละเอียดดังนี้

1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูงพื้นที่เขตนี้นับศักยภาพในการผลิตรองจากเขตเกษตรกรรมชั้นดี ได้แก่ เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่ 2) เป็นเขตที่ทำการเกษตรโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ซึ่งส่งผลให้มีข้อจำกัดต่อการเพาะปลูกพืชด้านความชื้นที่พืชนำไปใช้ประโยชน์ในส่วนของที่ดินมีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับสูงถึงปานกลางและนอกจากนี้พบว่าดินในพื้นที่เขตนี้นี้มีสมบัติที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืชแยกตามชนิดพืช มีรายละเอียดดังนี้

- เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2222) มีเนื้อที่ 41,948 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 57.80 ของเนื้อที่ ตำบลปัจจุบันเกษตรปลูกไม้ผล ได้แก่ มังคุด เงาะ ทูเรียน ลองกอง ส้มโอ เป็นต้น

2) เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ พื้นที่เขตนี้นี้ถูกกำหนดให้เป็นเขตเกษตรกรรมที่ต้องมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือเป็นข้อจำกัดของการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่างๆ การทำการเกษตรในเขตนี้อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก มีศักยภาพในการผลิตอยู่ในระดับเหมาะสมเล็กน้อยถึงไม่เหมาะสม พบปัญหาทางกายภาพของดินที่สำคัญหลายประการ เช่น เป็นดินตื้นซึ่งเป็นข้อจำกัดของการหยั่งรากพืชในการยึดลำต้นและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดิน เนื้อดินเป็นทรายจัด ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการอุ้มน้ำ เป็นพื้นที่มีความลาดชัน เป็นต้น จากข้อจำกัดการใช้ที่ดินดังกล่าวข้างต้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาปรับปรุงและมีมาตรการเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ให้สูงขึ้น รวมถึงการป้องกันไม่ให้อาณาเขตเสื่อมโทรมจากการใช้พื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตปลูกไม้ผล (สัญลักษณ์ 2320) มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบลปัจจุบันเกษตรกรรมปลูกไม้ผล ได้แก่ ลองกอง ทุเรียน ลำสาดี และฝรั่ง

(2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (สัญลักษณ์ 2330) มีเนื้อที่ 7,461 ไร่ หรือ คิดเป็นร้อยละ 10.28 ของเนื้อที่ตำบลปัจจุบันเกษตรกรรมปลูกไม้ยืนต้น โดยไม้ยืนต้นที่ปลูกได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน

6.2.2 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 1,134 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เขตชุมชน/สถานที่ราชการ มีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตชุมชน/สถานที่ราชการ (สัญลักษณ์ 3100) มีเนื้อที่ 1,127 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.55 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินชุมชนและที่อยู่อาศัย มีทั้งประเภทชุมชนเมืองชุมชนชนบท และที่ตั้งของสถาบันและสถานที่ราชการต่าง ๆ

(2) เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต (สัญลักษณ์ 3200) มีเนื้อที่ 7 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินประเภทโรงงานอุตสาหกรรม แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรประเภทต่าง ๆ

6.2.3 เขตแหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 324 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นมีรายละเอียดดังนี้

(1) เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (สัญลักษณ์ 4200) มีเนื้อที่ 324 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่ตำบล ปัจจุบันมีสภาพการใช้ที่ดินเป็นแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น คลองชลประทานอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น

6.2.4 เขตพื้นที่อื่นๆ (สัญลักษณ์ 5000) มีเนื้อที่ 310 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 9.69 ของเนื้อที่ตำบล เป็นเขตที่มีลักษณะการใช้ที่ดินที่มีความเฉพาะ เช่น เหมืองแร่ ที่ทิ้งขยะ หาดทราย ไม้พุ่ม เป็นต้น

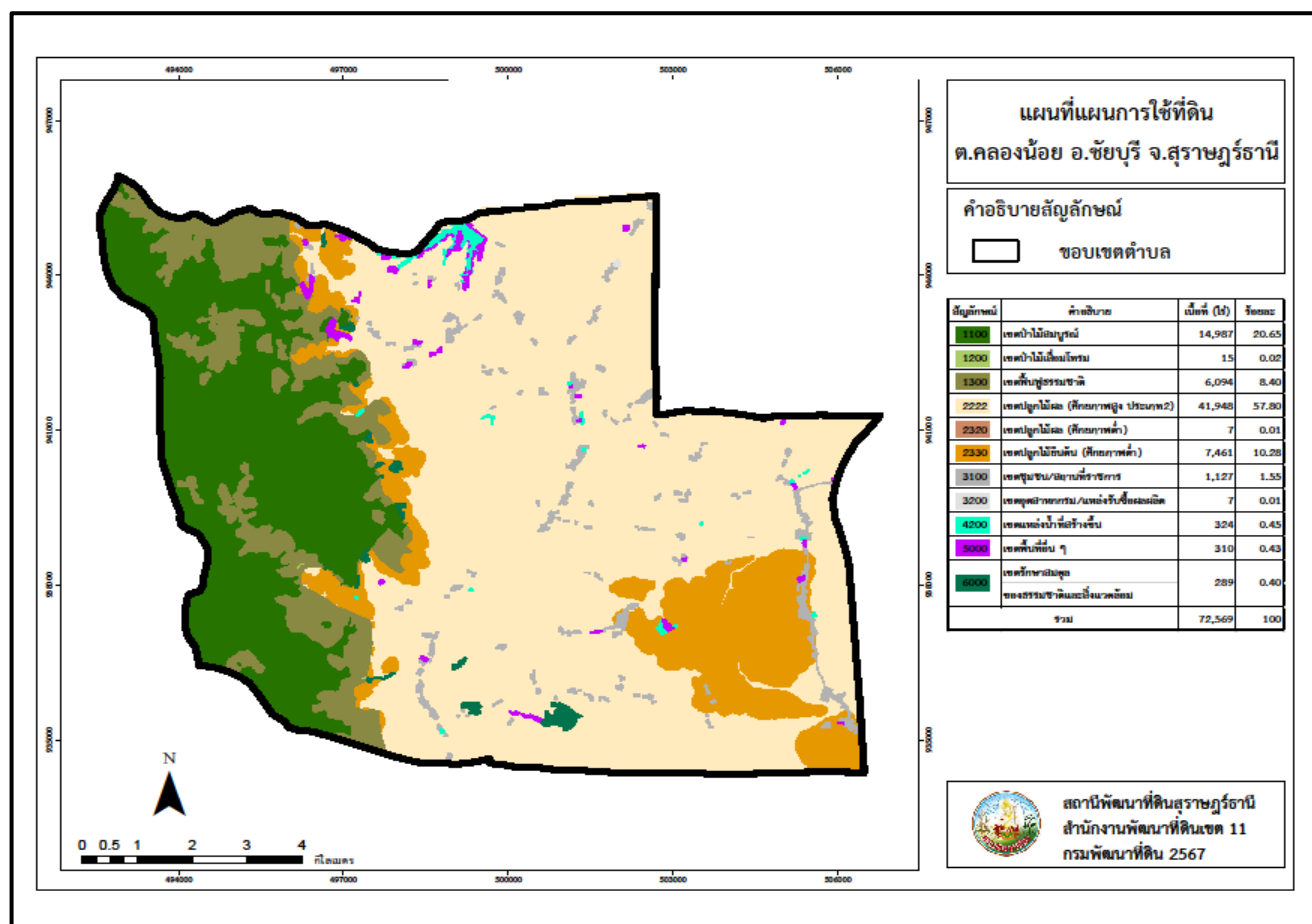
6.2.5 เขตรักษาสมดุของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สัญลักษณ์ 6000) มีเนื้อที่ 289 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่ตำบล มีการใช้ที่ดินเป็นป่าไม้ที่พบในพื้นที่เกษตรกรรม ซึ่งอยู่นอกเขตป่าไม้ตามกฎหมาย

ตารางที่ 6-1 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตป่าไม้	21,096	29.07
1.1 เขตป่าไม้สมบูรณ์	14,987	20.65
1.2 เขตป่าไม้เสื่อมโทรม	15	0.02
1.3 เขตฟื้นฟูธรรมชาติ	6,094	8.40
2. เขตเกษตรกรรม	49,416	79.38
2.1 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตสูง (ประเภทที่2)	41,948	57.80
(1) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพสูง ประเภทที่ 2)	41,948	57.80
2.2 เขตเกษตรกรรมที่มีศักยภาพการผลิตต่ำ	7,468	10.29
(1) เขตปลูกไม้ผล (ศักยภาพต่ำ)	7	0.01
(2) เขตปลูกไม้ยืนต้น (ศักยภาพต่ำ)	7,461	10.28
3. เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	1,134	1.56
3.1 เขตชุมชน/สถานที่ราชการ	1,127	1.55
3.2 เขตอุตสาหกรรม/แหล่งรับซื้อผลผลิต	7	0.01
4. เขตแหล่งน้ำ	324	0.45
4.1 เขตแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น	324	0.45
5. เขตพื้นที่อื่นๆ	310	0.43
6. เขตรักษาสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	289	0.40
รวมเนื้อที่ทั้งหมด	72,569	100.00

หมายเหตุ : เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

รูปที่ 6-1 แผนที่การใช้ที่ดิน ต่ำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

บทที่ 7

การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี แล้ว จะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2567 ถึง 2570

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อยไปเสนอต่อองค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย เพื่อ มีมติให้ความร่วมมือในกิจกรรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนและได้รับการ เชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาตำบล

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายัง กรมพัฒนาที่ดิน

7.1.4 กรมพัฒนาที่ดินพิจารณาสนับสนุนงบประมาณกิจกรรมและโครงการตามเป้าหมายที่ กำหนดในแผนการใช้ที่ดิน

7.1.5 สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี นำเสนอต่อที่ประชุมจังหวัด/อำเภอ เพื่อสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานอื่น นำโครงการภายใต้หน่วยงานมาพัฒนาพื้นที่ตามแผนการใช้ที่ดิน กำหนด

7.2 กิจกรรมที่จะดำเนินการของกรมพัฒนาที่ดิน

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรร ให้ดำเนินการ (ตารางที่ 7-1)

เขตเกษตรกรรม

1) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ มีแผนงาน/โครงการปรับปรุงบำรุงดินดังนี้

- (1) การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์
- (2) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี
- (3) จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกร
- (4) การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรด
- (5) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา (พด.14) เพื่อควบคุมโรคพืช

2) พื้นที่แล้งซ้ำซากมีแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำดังนี้

- (1)การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

- (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- (3) เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์
- (3) สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 3) การชะล้างพังทลายของดินมีแผนงาน/โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดังนี้
 - (1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - (2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมที่จะดำเนินงานของหน่วยงานอื่น (ตารางที่ 7-2)

7.3.1 เขตเกษตรกรรม

- 1) เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น
 - (1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัด/สำนักงานสหกรณ์จังหวัด)
 - (2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)
 - (3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)
 - (4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)
- 2) เขตปศุสัตว์
 - ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด)

7.3.2 เขตแหล่งน้ำ

- สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานจังหวัด)

7.4 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่องค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2567 ได้มีความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการเกี่ยวกับแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดิน การขาดแคลนน้ำปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับที่ดินรวม 4 รายการ ดังนี้

7.4.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

- 1) โครงการขุดลอกลำน้ำ
- 2) แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

7.4.2 การก่อสร้างฝาย

- 1) ฝายเก็บน้ำถาวร
- 2) ก่อสร้างฝายเก็บน้ำ

เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ของตำบลคลองน้อย กรมพัฒนาที่ดิน ได้วิเคราะห์เบื้องต้น ดังต่อไปนี้

ปัญหาของตำบลคลองน้อยในภาพรวมสรุปได้ว่า มีปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ (1) ปัญหาดินเสื่อมโทรมและขาดความอุดมสมบูรณ์ (2) ปัญหาน้ำท่วมขังและการขาดแคลนน้ำ ปัญหาดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของราษฎรในชุมชนโดยรวม

ในกรณีของปัญหาความเสื่อมโทรมของที่ดินนั้นจะรวมถึง (1) การชะล้างพังทลายของดิน (2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สาเหตุเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ ทำการเกษตรแบบปลูกพืชเชิงเดี่ยวโดยขาดการปรับปรุงดินเป็นระยะเวลานานคุณภาพของดินจึงไม่เหมาะสมต่อการเกษตร

ในส่วนของปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของดินที่เกิดขึ้นนั้น เนื่องจากการใช้ที่ดินติดต่อกันเป็นเวลานานโครงสร้างของดินได้มีการเปลี่ยนแปลง ในพื้นที่ที่มีการไถพรวนด้วยเครื่องจักรกลติดต่อกันเป็นระยะเวลานานทำให้ดินแน่นตัว น้ำในดินและอากาศในดินที่เคยมีอยู่สูญหายไป ส่วนธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุก็มีปริมาณลดลงเช่นเดียวกัน เนื่องจากพืชนำไปใช้ และอินทรีย์วัตถุได้สลายตัวไป

ในกรณีของการขาดแคลนนํ้านั้น นอกจากผลการทับถมของตะกอนดินในแหล่งน้ำจนตื้นเขินดังกล่าวข้างต้นแล้ว การที่ประชากรเพิ่มขึ้น กิจกรรมที่ต้องใช้น้ำเพิ่มขึ้น ทำการเกษตรเพิ่มขึ้น รวมทั้งเหตุการณ์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เช่น ปริมาณฝนน้อยกว่าปกติ ฝนทิ้งช่วง จนเกิดความแห้งแล้ง การขาดแคลนน้ำจึงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำเป็นต้องวางระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อกักน้ำในดินคงความอุดมสมบูรณ์ เพื่อจัดหาน้ำให้แหล่งน้ำต้นทุน โดยวิธีการต่างๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ

ประเด็นหลักจากข้อเสนอให้แก้ไขปัญหาระบบขาดแคลนน้ำและน้ำท่วม จะสรุปได้ว่า มี 4 ประการ คือคือ (1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (2) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (4) สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

เพื่อตอบสนองข้อเสนอดังกล่าวทั้ง 4 ประการนี้ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่มีอยู่ในปัจจุบันแล้วสรุปได้ว่า “ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาหมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งแล้วจะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมทั้งตำบลได้โดยสิ้นเชิง”

การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำหรือน้ำท่วมจะต้องดำเนินการทั้งตำบลควบคู่กันทั้งปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ โดยจัดทำโครงการ “การพัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบ” เพื่อให้การใช้ที่ดินสามารถใช้พื้นที่ได้อย่างต่อเนื่องและเกิดประโยชน์ทั้งตัวเกษตรกร ชุมชน เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตเกษตรกรรมที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2568-2572

เขตการใช้ที่ดิน (เขตเกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน	n/a
	1.1 การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์	n/a
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี	n/a
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน	n/a
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรดสำหรับไม้ผล	n/a
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา (พด.14) เพื่อควบคุมโรคพืช	n/a
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 7,461 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน	n/a
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	n/a
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	n/a
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ยืนต้น	n/a
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรดสำหรับไม้ยืนต้น	n/a
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา (พด.14) เพื่อควบคุมโรคพืช	n/a

ตารางที่ 7-1 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน (เขตเกษตรกรรม)	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ (บาท)
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	2.การบริหารจัดการน้ำ	n/a
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	n/a
	2.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
	2.3 เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์(โซลาร์เซลล์)	n/a
	2.4 สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 7,461 ไร่	2.การบริหารจัดการน้ำ	n/a
	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	n/a
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	n/a
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ผล	n/a
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 7,461 ไร่	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	n/a
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	n/a
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ผล	n/a
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		n/a

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรมฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มศักยภาพการผลิต
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	1)โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ (สนง.สหกรณ์จังหวัด)
1.2 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 7,461 ไร่	2) โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
	3) โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (สนง.เกษตรจังหวัด)
	4) โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน (สนง.การปฏิรูปที่ดินจังหวัด)
	5) โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ (สป.กษ)การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต
	การปรับปรุงที่ดินและเปลี่ยนกิจกรรมการผลิต
	1) โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	2) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	3) โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน (สนง.เกษตรจังหวัด)
	4) โครงการส่งเสริมเกษตรกรรมทางเลือก (สนง.เกษตรจังหวัด)
	5) โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	6) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน (สนง.เกษตรจังหวัด)
	7) โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	8) โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	9) โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (สนง.เกษตรจังหวัด)

ตารางที่ 7-2 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
2. เขตแหล่งน้ำ เนื้อที่ 324 ไร่	10) โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ (สนง.เกษตรจังหวัด)
	11) โครงการศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรและกลุ่มเกษตรกร (สนง.เกษตรจังหวัด)
	12) โครงการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต (สนง.เกษตรจังหวัด)
	13) โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (สนง.เกษตรจังหวัด)
	1) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาแหล่งน้ำชลประทาน (กรมชลประทาน)
	2) โครงการพัฒนาระบบชลประทานด้วยนวัตกรรม (กรมชลประทาน)
	3) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน)
	4) โครงการพัฒนาโครงการชลประทานเดิม (กรมชลประทาน)
	5) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการส่งและระบายน้ำ (กรมชลประทาน)
	6) โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำในพื้นที่ชลประทานเดิม (กรมชลประทาน)

ตารางที่ 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณ ตำบลคลองน้อย อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี แผน 5 ปี (พ.ศ. 2568-2572)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ(บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
			2566	2567	2568	2569	2570		2566	2567	2568	2569	2570		
1.เขตเกษตรกรรม	1.ปรับปรุงบำรุงดิน													n/a	
1.1 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	1.1 การผลิตและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์	ราย	102	102	102	102	104	512	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้ใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี	กลุ่ม	5	5	5	5	5	25	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.3 จัดหาปุ๋ยโดโลไมท์เพื่อเพิ่มผลผลิตแก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน	ตัน	111	111	111	111	111	555	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรดสำหรับไม้ยืนต้น	ไร่	222	222	222	222	222	1,110	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มา(พด. 14)เพื่อควบคุมโรคพืช	ไร่	100	100	100	100	100	500	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอยะบรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ(บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
1.2 เขตปลูกไม้ยืน ต้นเนื้อที่ 7,461 ไร่	1.ปรับปรุงบำรุงดิน													n/a	
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้ สารอินทรีย์	ราย	20	20	20	20	20	100	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.2 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	2	2	2	2	2	10	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.3 จัดหาปุ๋ยอินทรีย์เพื่อเพิ่มผลผลิต แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล	ตัน	50	50	50	50	50	250	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.4 การส่งเสริมปรับปรุงพื้นที่ดินกรด สำหรับไม้ผล	ไร่	100	100	100	100	100	500	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตเชื้อ ไตรโคเดอร์มา(พด.14)เพื่อควบคุมโรค พืช	ไร่	50	50	50	50	50	250	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย				รวม	งบประมาณ(บาท)				รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ	
	2.การบริหารจัดการน้ำ												n/a	
1.1 เขตปลูก ไม้ผล เนื้อที่ 41,955 ไร่	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ราย	40	40	40	40	40	200	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	2.2 พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	40	40	40	40	40	200	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	2.3 เพิ่มศักยภาพสระเก็บน้ำด้วยระบบพลังงานแสงอาทิตย์(โซลาร์เซลล์)	ราย	20	20	20	20	20	100	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	2.4 สร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	5	5	5	5	5	25	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
													n/a	

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ(บาท)					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	2.การบริหารจัดการน้ำ													n/a	
1.2 เขตปลูก ไม้ยืนต้น เนื้อที่ 7,461 ไร่	2.1 การพัฒนาแหล่งน้ำขนาด เล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	ราย	20	20	20	20	20	100	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	2.2 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	ราย	10	10	10	10	10	50	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ(บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน													n/a	
1.1 เขตปลูกไม้ผลเนื้อที่ 41,955 ไร่	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	80,000	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	3.2 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อปลูกไม้ยืนต้น	ไร่	500	500	500	500	500	2,500	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.

แผนการใช้ที่ดินตำบลคลองน้อย อำเภอชัยบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ตารางที่ 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย							งบประมาณ(บาท)					รวม	หน่วยงานรับผิดชอบ
	3. การฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของ ดิน														n/a	
1.2 เขต ปลูกไม้ผล เนื้อที่ 7,46 ไร่	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ	กล้า	9,000	9,000	9,000	9,000	9,000	45,000	n/a	0	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
	3.2 การจัดทำระบบ อนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อ ปลูกไม้ผล	ไร่	100	100	100	100	100	500	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	พด.
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น															n/a	

หมายเหตุ : งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน. 2566. ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล ปี 2565. แหล่งที่มา :<https://ebmn.cdd.go.th/>. 1 มิถุนายน 2566.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2566. จำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร จำแนกรายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนมกราคม พ.ศ. 2566). แหล่งที่มา :<http://mvoms2.gistda.or.th/>. 15 พฤษภาคม 2566
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2566. ปริมาณน้ำและจำนวนบ่อบาดาล ปี 2565. แหล่งที่มา :<http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/search.php>, 26 พฤษภาคม 2566.
- กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน. 2566. แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี 2566 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน. 2566. แผนที่ทรัพยากรดิน (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- กรมอุตุนิยมวิทยา. 2566. ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยคาบ 30 ปี พ.ศ. 2536-2565 (ไฟล์ข้อมูล). กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กรุงเทพฯ.
- บัณฑิต ต้นศิริ และ คำรณ ไทรพิภ. 2542. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน. กองวางแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน.
- สำนักเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่. 2566. แผนที่ขอบเขตตำบลปี 2564 (ไฟล์ข้อมูล). กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรุงเทพฯ.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. 2566. รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน รายจังหวัด รายอำเภอ และรายตำบล (ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2565). แหล่งที่มา :<https://stat.boradopa.go.th/stat/statnew/statyear/#/TableTemplate/Area/statpop>. 1 พฤษภาคม 2566.
- องค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย. 2566. วิสัยทัศน์พันธกิจ. แหล่งที่มา: <http://www.khiansa.go.th/index.php>, 1 พฤษภาคม 2566.

สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี

เลขที่ ๑๒ ม.๘ ต.ท่าอุแท อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี ๘๔๓๔๐

Email: sni01@ldd.go.th Fax.๐๗๗ ๕๕๐ ๗๕๕ โทรศัพท์ ๐๗๗ ๕๕๓ ๐๖๘